

150 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА АКАД. ЛЮБОМИР МИЛЕТИЧ

Александър Гребенаров

Институт за исторически изследвания – БАН

Резюме. Академик Любомир Милетич, от чието рождение (1 януари 1863 г.) ни делят 150 години, е един от най-титлуваните български учени. Библиографията му е респектираща – обнародва огромен брой изследвания по езиковедски, етноложки и литературни проблеми, има исторически изследвания, публикува актуални политико-обществени статии. Признание за неговия интелект и ръководни умения са авторитетните постове, които заема в сферата на образованието и науката – ректор на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, подпредседател и председател на БАН, председател на Македонския научен институт – София.

Keywords: literature, history, macedonia, linguistics, Thracia

Не са много българските учени енциклопедисти със световна слава като академик Любомир Милетич, които три века оставят диря в различни научни направления на хуманитаристиката. Внушителната библиография на видния български учен затруднява биографите му да подреждат неговите научни занимания след езикознанието – област, в която е безспорен ерудит. Разностранната му дейност покрива области от история на славянската филология, литературната история, българската история, етнографията, история на изкуството, палеографията. Затова не само тематичният, но и хронологическият обхват на неговите изследвания е трудно уловим – простира се от далечното минало и често е с поглед към бъдещето. За много от неговите прояви от живота и делото му ще стане дума в предстоящата юбилейна научна сесия, организирана от Института за исторически изследвания при Българска академия на науките на 4 декември 2013 г. по повод 150 години от неговото

Акад. Любомир Милетич

рождение. Докладите и съобщенията в негова памет ще бъдат обнародвани и ще станат достояние на по-широка читателска аудитория.

За палитрата на неговите възможности, оценени от колеги и общественици в страната и в чужбина, говорят данните от своеобразното му CV, които са впечатляващи.

Роденият на 1 януари 1863 г. в Щип (тогава в границите на Османската империя) Любомир Милетич завършва класическа гимназия в Загреб и славянска филология в Прага (1885); защитава докторат по философия и славянска филология в Загреб (1888). След завършване на образованието си участва в основаването на Софийския университет (1888); избран е за професор, ръководител на катедра по славянска филология (1892 – 1934), декан на Историко-филологическия факултет (1903 – 1904), ректор на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (1900 – 1901, 1921 – 1922), действителен член (1898), подпредседател (1911 – 1925) и председател (1928 – 1937) на БАН. Милетич е един от най-титлуваните български учени в чужбина – почетен доктор (*honoris causa*) по славянска филология на Харковския университет, дописен член на академиите в Русия (Санкт Петербург), Полша (Краков), Чехословакия (Прага), Югославия (Загреб), на етнографски дружества в Унгария (Будапеща) и Чехословакия (Прага), на Руския археологически институт в Цариград, почетен член на Института за Източна Европа в Италия (Рим). Отпечатва огромен брой изследвания по езиковедски, етноложки и литературни проблеми, публикува политико-обществени статии по злободневни проблеми.

Роден в историко-географската област Македония и с потомствени корени от Одринско, до края на живота си (София, 1 юни 1937 г.) Милетич остава съпричастен към борбите на българите за освобождение на Македония и Тракия – членува във Върховния македоно-одрински комитет, участва в благотворителни инициативи за подпомагане на бежанците, навлизащи в България, осъществява мисии в Западна Европа, търсещи подкрепа от влиятелни лица в чужбина и международни форуми, обнародва трудове за съдбата на българите в Македония и Тракия, един от инициаторите е за учредяване на Македонския научен институт през 1923 г. и поема издателската му дейност, вкл. сп. „Македонски преглед“, което излиза до днес.

Изминалите 150 години от рождението на Л. Милетич са достоен повод да си припомним неговите заслуги като учен, преподавател, общественик и националноосвободителен деец. Те не трябва и не биват да бъдат забравяни, така както до последния си дъх именитият учен не забрави България!

150TH BIRTH ANNIVERSARY OF LYUBOMIR MILETICH

Abstract. Lyubomir Miletich is one of the most titled Bulgarian scientists. This year we celebrate the 150th birth anniversary of the person with a respectful biography and open mind. His work is connected with a great variety of topics on linguistic, ethnological, literary and historical problems. Recognition of his leadership skills and rich knowledge are authoritative positions he occupies in the field of Education and Science.

Alexander Grebenarov, Assoc.Prof.

✉ Institute for Historical Studies, BAS
52 Shipchenski Prohod Boulevard, bl. 17
1113, Sofia, Bulgaria
E-mail: greben@abv.bg